

Sygn. akt: I C 1157/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Przasnyszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Andrzejewska
Protokolant:	Małgorzata Szczypińska

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 roku w Przasnyszu na rozprawie
sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.
przeciwko Samodzielnemu (...) w P. z siedzibą w P.
o zapłatę kwoty 8.821,50 złotych

I. Wobec skutecznego cofnięcia pozwu umorzyć postępowanie w zakresie roszczenia o zapłatę kwoty 8.730,11 (osiem tysięcy siedemset trzydzieści złotych 11/100).

II. Oddalić powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.217,00 złotych (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200,00 złotych (jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny wyrokiem z dnia 30 września 2014. w sprawie I Ca 294/14 na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Przasnyszu I Wydział Cywilny z dnia 18 czerwca 2014r. , sygn. akt I c 1157/13 upr.

orzeka:

oddala apelację

Sygn. akt I C 1157/13

UZASADNIENIE

Powódka (...) Sp z o.o. z siedzibą w K. w dniu 16.05.2013 roku wniosła do Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie pozew o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Samodzielnego (...) w P. kwoty 8.821,50 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że pozwany kupował u powódki gazy oraz korzystał z usług świadczonych przez powódkę polegających na transporcie, a nadto korzystał z urządzeń technicznych do przechowywania gazów będących

własnością powódki. Podnosiła, że pozwany nie zapłacił ceny należnej za dostarczone gazy i usługi oraz za korzystanie z urządzeń. Do dnia złożenia pozwu pozwany nie spełnił świadczeń do jakich był zobowiązany.

Referendarz sądowy Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 11 lipca 2013 roku w sprawie I Nc 5970/13/N orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 40).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty postępowaniu upominawczym pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości ewentualnie o umorzenie postępowania na podstawie art. 355 kpc i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu. Jednocześnie podniósł zarzut nieważności umowy łączącej strony z powodu podpisania jej przez jednego członka zarządu, ale też dodał, że w dniu 17.05.2013 roku zapłacił powódce całą cenę za nabyty towar, tj. 8.730,11 złotych. Podnosił, że całkowicie bezzasadne jest żądanie zapłaty skapitalizowanych odsetek, gdyż powód nie powołał żadnego dowodu z którego wynikałby termin płatności od którego naliczono odsetki za zwłokę. Dodał, że w rzeczywistości faktury docierały do pozwanego ze znacznym opóźnieniem – nawet po terminie jaki był wskazany w fakturze.

Postanowieniem z dnia 10 października 2013 roku w sprawie I Nc 5970/13/N Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Przasnyszu.

Pismem z dnia 4 lutego 2014 roku, które wpłynęło do Sądu Rejonowego w Przasnyszu w dniu 07.02.2014 roku, a dzień wcześniej odebrane zostało faxem, powódka cofnęła powództwo co do kwoty 8.730,11 złotych ze zrzeczeniem się roszczenia wobec częściowego spełnienia świadczenia, podtrzymała zaś powództwo co do zapłaty kwoty 91,39 złotych wraz z odsetkami od dnia 16 maja 2013 roku do dnia zapłaty, kwoty 3,11 złotych tytułem odsetek od przeterminowanych świadczeń od kwot, których dotyczy cofnięcie pozwu z tytułu ustawowych odsetek za opóźnienie świadczenia kwoty 8.730,11 złotych za okres od 16 maja 2013 roku do 18 maja. Jednocześnie wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów procesu w łącznej kwocie 1.659,00 złotych i podnosiła, że zapłata została dokonana przez pozwanego po dacie złożenia pozwu, co oznacza, że pozwany przegrał proces. Odpierając zarzut niewłaściwej reprezentacji powódki jeśli chodzi o umowę pisemną łączącą strony twierdził, że R. D. był przedstawicielem powoda wnosząc – z ostrożności procesowej – o określenie terminu do przedstawienia dokumentu pełnomocnictwa. Zaprzeczył twierdzeniom pozwanego o spóźnionym doręczeniu faktur i podniósł, że nie zostały one udowodnione. Termin do spełnienia świadczenia wskazany jest w § 5 umowy przy czym w przypadku dzierżawy zbiorników brak jest nawet obowiązku doręczenia faktury co do wymagalności comiesięcznego czynszu.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności podnieść należy, że cofnięcie przez powódkę pozwu w części obejmującej kwotę 8.730,11 złotych ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie w związku z uiszczeniem jej przez pozwanego skutkowało umorzeniem postępowania we wskazanej wyżej części na podstawie art. 355 § 1 kpc. w zw. z art. 203 §1 kpc. Mając na uwadze treść pisma powódki o cofnięciu powództwa w części, Sąd nie dopatrył się okoliczności o których mowa w art. 203 § 4 kpc, dlatego orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

Jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 lutego 2013 roku w sprawie I ACa (Lex nr 1315729) zgodnie z treścią art. 201 § 1 ksh zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę na zewnątrz. Doprecyzowując powyższą regulację art. 204 § 1 ksh wyraża ogólną zasadę, że prawo członka zarządu do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych spółki. Z przepisów powyższych wynika, że jedynym organem uprawnionym do reprezentowania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na zewnątrz jest zarząd (zasady tej nie podważają przepisy o charakterze szczególnym, np. art. 210 § 1 k.s.h., art. 250 pkt 1 k.s.h.). Należy również uznać, że skoro ustawa mówi o "wszelkich czynnościach sądowych i pozasądowych spółki", to prawo cywilnoprawnej reprezentacji spółki należy ujmować szeroko, tj. obejmuje on nie tylko składanie i przyjmowanie oświadczeń woli (dokonywanie czynności prawnych), ale również wszczynanie i prowadzenie procesów sądowych, występowanie przed sądami oraz urzędami (np. uchwała SN z dnia 29 listopada 1991 r., III CZP 125/91, OSNC 1992/6/102, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2005 r., V CK 519/04, LEX nr 1111035). Zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może być jednoosobowy lub wieloosobowy i

powoływany jest z grona wspólników lub spoza jego grona w drodze uchwały zgromadzenia wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (art. 201 § 2, 3 i 4 k.s.h.). Sposób reprezentacji cywilnoprawnej spółki określa art. 205 § 1 k.s.h., zgodnie z treścią którego, jeżeli zarząd jest wieloosobowy, sposób reprezentowania określa umowa spółki. Jeżeli umowa spółki nie zawiera żadnych postanowień w tym przedmiocie, do składania oświadczeń w imieniu spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków zarządu albo jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Z powyższego przepisu wynika zatem, że w przypadku braku odmiennej regulacji zawartej w umowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka jest reprezentowana łącznie: przez dwóch członków zarządu lub członka zarządu i prokurenta. Jak wynika ze złożonego odpisu z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego nr (...) (k. 6- 15), do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu spółki upoważnieni są: dwóch członków zarządu łącznie lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem, lub też dwóch prokurentów działających łącznie". Umowę nr (...) z dnia 17.12.2012 roku z pozwanym podpisał tylko jeden członek zarządu (k. 16). Wprawdzie powód podnosił, że R. D. (przedstawiciel handlowy) posiadał stosowne pełnomocnictwo powoda, to jednak nie przedstawił na potwierdzenie tej okoliczności żadnych dowodów. Uznać zatem należało, że powódka była wadliwie reprezentowana przy zawieraniu wspomnianej umowy. Niemniej towar powódki został dostarczony do pozwanego i uiszczona została cena nabycia. Oznacza to, że doszło jednak do zawarcia między stronami umowy na dostawę i sprzedaż towarów szczegółowo opisanych w fakturach dołączonych do pozwu.

Zasadność roszczenia powódki co do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem w niniejszej sprawie, tj. 94,50 złotych wymaga dokonania ustaleń co do terminów wymagalności należności głównych. Ze zgromadzonych materiałów wynika bowiem, że kwota ta stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od należności głównej, co do której powódka cofnęła powództwo, zaś pozwany kwestionował zasadność żądania zapłaty skapitalizowanych odsetek za zwłokę.

W niniejszej sprawie, bezsporne było, że pozwany zamówił u powódki i otrzymał towary objęte dołączonymi do pozwu fakturami, jak również, że w ten sposób doszło do zawarcia umów sprzedaży w rozumieniu art. 535 kc.

W zakresie łączącego strony stosunku umownego, dowodem przedłożonym przez stronę powodową były faktury VAT: nr (...) z dnia 28.01.2013 roku (k. 28-29 i k. 27), nr (...) z dnia 30.01.2013 roku (k. 30-31), nr (...) z dnia 30.01.2013 roku (k. 33-34), nr (...) z dnia 31.01.2013 roku (k. 38), nr (...) z dnia 31.01.2013 roku (k. 39).

Pozwany kwestionował wynikający z treści faktur termin ich płatności, twierdząc, że były one często doręczane pozwanemu po terminie płatności wskazanym na fakturach.

Moc dowodowa faktury VAT niczym nie różni się od mocy dowodowej innych dokumentów. Tak jak każdy dokument prywatny, faktura VAT jest dowodem tego, że określona osoba złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie.

Na gruncie przepisów postępowania cywilnego nie ma podstaw, aby nadawać fakturze moc dowodową inną niż jakimkolwiek innym dokumentom. W orzecznictwie zauważa się, że wyłącznie na podstawie faktury VAT nie sposób ustalić, że strony łączyła umowa określonej treści, jak i tego, czy i w jakim zakresie umowa ta została zrealizowana (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 listopada 2007 r., II CNP 129/07). Nigdy zatem faktura VAT nie będzie wyłącznym dowodem uzasadniającym roszczenie. Może ona jedynie wskazywać na zawarcie przez strony ustnej umowy. Jednak treść takiej umowy oraz jej wykonanie przez strony zawsze musi zostać wykazane dodatkowymi dowodami. W tym kontekście oczywistym jest, że sama faktura nie jest źródłem stosunku cywilnoprawnego (zob. wyrok SN z dnia 6 czerwca 2001 r., CKN 291/00).

Chcąc udowodnić przed sądem zasadność dochodzonego roszczenia wierzyciel musi więc wykazać zawarcie oraz treść umowy i spełnienie przez siebie świadczenia. Okoliczności te nie wynikają bowiem bezpośrednio z treści faktury VAT.

Z tych przyczyn zawsze konieczne jest przytoczenie innych dowodów na te okoliczności. Dopiero całokształt wszystkich tych dowodów może pozwolić na ustalenie, że dochodzone roszczenie zasługuje na uwzględnienie. Tymczasem powódka takich dowodów nie zaoferowała.

Przedstawione wyżej stanowisko wyraził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie I ACa 720/12 (LEX nr 1289358), które Sąd Rejonowy podzielił.

W niniejszej sprawie zasadniczą kwestią było wykazanie, że faktury VAT są dokumentami, które dokumentują rzeczywiste zdarzenie gospodarcze. Z materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie można bezspornie wywnioskować, że umowa między stronami została zawarta, gdyż towar wydany został pozwanemu, a pozwany za ten towar zapłacił powódce. Dowody te - wobec zarzutów strony pozwanej, w tym co do wiarygodności dat wymagalności wynikających z załączonych do pozwu faktur, nie są jednak wystarczające do wykazania samej treści umowy we wskazanym zakresie. Na ich podstawie brak jest możliwości ustalenia w jaki sposób ustalane były terminy płatności, jak również jakie w istocie terminy płatności obowiązywały strony. Nie zostało też wykazane, że wiązały strony ustalenia analogiczne do zapisanych w pisemnej umowie, która okazała się nieważna.

W sprawie brak też przedsądowego wezwania do zapłaty. Zaznaczyć w tym miejscu należy – jak trafnie zauważył Sąd Apelacyjny w Białymstoku w powołanym wyżej wyroku z dnia 31 stycznia 2013 roku – że w sprawach cywilnych obowiązek wskazywania dowodów obciąża strony (art. 232 kpc.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 k.c.- por. wyr. SN z 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, Pal. 1998, Nr 1-2, s. 204 z glosą A. Zielińskiego). Ustalenia Sądu uzależnione są więc od przedstawionego przez strony materiału.

Stan faktyczny ustalony w sprawie, świadczy - w ocenie Sądu Rejonowego - że przedłożone przez powódkę faktury, o ile dokumentują zaistnienie rzeczywistych zdarzeń gospodarczych w postaci zawarcia przez strony umów sprzedaży, to jednak nie stanowią wystarczającego dowodu potwierdzającego opóźnienie pozwanego w zapłacie tytułem zawartych pomiędzy stronami umów sprzedaży.

Nie budzi wątpliwości, że cena została zapłacona przez pozwanego w dniu 17.05.2013 roku. Pozwany już po wniesieniu pozwu, ale przed jego doręczeniem pozwanemu, dokonał na rzecz powódki wpłat na poczet należności z faktur wymienionych w pozwie. Powódka przyznała, że wpłaty te otrzymała. Wpłaty skutkują uznaniem za zapłacone w całości należności głównych z faktur.

W tych okolicznościach przyjąć należy, że pozwany wywiązał się ze spoczywającego na nim świadczenia wzajemnego w postaci zapłaty ceny sprzedaży powódce, a z zebranych materiałów nie wynika, by dokonał tego z uchybieniem terminu do zapłaty. W sytuacji zaś, gdy powódka nie zaoferowała żadnych innych dowodów, pozwalających na poczynienie odmiennych ustaleń w tym zakresie, uznać należało, że jej roszczenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W istocie, po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa, powódka domagała się bowiem zapłaty kwoty 94,50 złotych stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek od należności głównych. Skoro jednak pozwany nie pozostawał w opóźnieniu, to nie można uznać, że ciąży na nim obowiązek uiszczenia odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie tych należności.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie pierwszym wyroku na mocy art. 535 kc w zw. z art. 481 § 1 kc.

Zapłata przez pozwanego w toku postępowania objętych powództwem należności skutkuje uznaniem go za przegrywającego proces ze skutkami o jakich mowa w art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc również w części zaspokojonego roszczenia, ale tylko wówczas, jeżeli było ono wymagalne w dacie wniesienia pozwu. Taka sytuacja nie zaistniała jednak – jak wykazano wyżej - w okolicznościach niniejszej sprawy (dopiero doręczenie odpisu pozwu stawało w stan wymagalności roszczenie powódki, tj. 22.07.2013 roku – k. 42). Za stronę wygrywającą proces Sąd uznał zatem stronę pozwaną. O kosztach procesu orzeczono na mocy wymienionych wyżej przepisów w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku poz. 490) z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.